

sosyalist GENÇLİK

SAYI : 4 150 Kuruş
1 MART 1975

GENÇLİK, ÖĞRENCİ GENÇLİK VE DAHA DA ÇOK İŞÇİ GENÇLİK MÜCADELENİN SONUCUNA KARAR VERECEKTİR
— LENİN —

Ortaöğrenim Gençliğinin Demokratik Hakları için
MUCADELE EDELIM

● **MÜCADELEMİZ : LİSE VE DENGİ OKULLARIN DEMOKRATİK HALE GETİRİLMESİ İÇİNDİR.**

● **MÜCADELEMİZ : ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNE UYGULANAN ANTİ - DEMOKRATİK UYGULAMALARA SON VERMEK İÇİNDİR.**

● **MÜCADELEMİZ : EĞİTİMİN EMEKÇİ SINIFLARIN ÇIKARLARINA UYGUN HALE GETİRİLMESİ İÇİNDİR.**

Lise ve genel olarak orta öğrenim gençliğinin gittikçe hareketlendiğini (kendi sorunlarına sahip çıkarak mücadeleye atıldıkları görülmektedir. Ülkemizde geniş bir potansiyeli oluşturan orta öğrenim gençliği, işçi sınıfının verdiği bağımsızlık-demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin etkisiyle de kendi sorunlarının yanısıra ülke sorunlarıyla ilgilenmeye başlamıştır.

Bugün ortaöğrenim gençliği, dünün orta öğrenim gençliğinden çok farklıdır. Gençliğin bu kesimi, ülke sorunlarıyla daha yakından ilgilenmeye başlayınca, yerinin işçi sınıfının yanı olduğunun bilincine varmakta ve daha fazla politize olmaktadır.

Ortaöğrenim gençliğinin hızlı bir uyanış içine girmesine yol açan sorunları nelerdir? Bugün herşeyden önce, ortaöğrenim gençliği geleceğinden emin değildir. Lise veya meslekî okulları bitirenler üniversiteye girip giremiyeceğinden, girse bile ilerde iş bulup bulamıyacağından emin değildir. Üniversite sorunu mektupla öğretim yutturmacasıyla çözülmek istenmektedir. Bu şekilde suni yollarla, ortaöğrenim gençliği aldatılmak istenmekte, kapitalist düzenin eğitim çıkmazı gözden uzak tutulmaya çalışılmaktadır. Sorun Liseyi veya herhangi bir okulu bitiren birisinin yalnızca, üniversiteye girip giremiyeceği sorunu değildir. Aynı zamanda bitirdikden sonra bir iş sahibi olup olamıyacağıdır. Halbuki bugün gittikçe artan bir diplomalı işsizler ordusu meydana gelmekte ve her sene buna yüzlercesi eklenmektedir.

Bunun dışında diğer bir sorun da, ortaöğrenim mezunu olan fakat üniversiteye giremiyenlerin sorunudur. Bugün Liseyi bitiren bir genç normal yollarla iş bulma imkânına sahip değildir. Liseyi bitirmesi ona hiç bir avantaj sağlamamaktadır.

Ortaöğrenim gençliğinin, en önemli sorunlarından biride, yönetmenlik, ders ve faşist idareci ve öğretmenlerin baskısıdır.

Bugün orta öğrenimde uygulanan eğitim, ortaçağ eğitiminden farksızdır. Gençliğe boş kalıplar öğretilmekte, hayatta hiç bir zaman lazım olmayacak şeyler ezberletilmektedir.

(Devamı 7. Sayfada)

SIKIYÖNETIME HAYIR!

Şanlı ve büyük15-16 Haziran işçi sınıfı hareketinden bugüne, sıkıyönetim, başta İstanbul olmak üzere işçi sınıfının yoğun olarak bulunduğu şehirlerde, aralıklı olarak özellikle devam ettirilmektedir.

Sıkıyönetimin kimin hizmetinde kime karşı bir uygulama olduğu artık gün gibi ortaya çıkmıştır. Dün, işçileri ve Sosyalistleri tutuklayıp hapse atanların, kontr-gerilla hücrelerinde işkence yapanların, idam cezaları verenlerin, katliam tertipliyenlerin, bugün artık halkımızın gözünde maskeleri düşmüş durumdadır. Bugünde sıkıyönetim, gene grevleri yasaklamakta, sol basın üzerinde terör estirmektedir. İşte İETT ve Tekstil işkolundaki grevlerin yasaklanması Sosyalist Gençlik gazetesinin toplattırılması ve dağıtımının engellenmesi Aydınlık dergisinin basılıp, dağıtılmasının yasaklanması, toplantı ve mitinglere izin vermeme ve daha nice baskı ve yasaklamalar.

Nedir bu SIKIYÖNETİM? İşçi sınıfının, emekçi halkın ve Sosyalistlerin sesini kısmak, egemen sınıfların ekonomik ve siyasi bunalımlarını başka yönlere çekmek için yapılan bir uygulamadır. SIKIYÖNETİM sadece ve sadece, Sosyalistlere, ve emekçilere karşıdır, böyle olduğunu da ispatlamıştır. Neden sıkıyönetim, son faşist saldırıların ortada dolaşan failerini yakalamadı, neden öldürülen arkadaşlarımızın, Kerim'in, Şahin'in katillerini yakalamadı... Gerçekler gün gibi ortada... Sıkıyönetim devam ettikçe bu anti-demokratik uygulamaların da yoğun bir şekilde devam edeceği ortada.. ama işçi sınıfının ve emekçi halkımızın mücadelesinin de bir sel gibi kabaracağı ve faşizmi boğacağı da ortada...

FAŞIST SALDIRILAR YOĞUNLAŞTI

Geçtiğimiz hafta içinde emekçi halkımızın yükselen demokratik mücadelesi emperyalizm ve yerli ortaklarınca ezilmek istendi. TÖB-DER'in işsizliği, Pahalılığı, faşizmi protesto ve sendikal hakları uğruna düzenlediği toplantılar faşist güçlerlerce basılıp dağıtılmak istendi ve Amasya'da ADNAN BAYKAN adlı bir arkadaş taş, sopa ve zincirlerle dövülerek öldürüldü. Oyun açıktır, emperyalizm ve yerli ortaklarınca halkın demokratik mücadelesi ezilecek. Bu oyun emperyalizm ve gizli servisi CIA ve onun uzantıları tarafından tezgahlanmış, parababalarınca finanse edilmiş ve, satılmış MHP komandoları ve diğer gerici güçlerce sahneye konmuştur.

Aynı şekilde sağ-sol çatışması gibi gösterilen Erzincan olayları da resmen faşist saldırıdır. Erzincan'daki ilerici, anti-faşist güçlere, faşist MHP ve onunla işbirliği halindeki gericiler saldırmış ve bir kişinin ölümüne ve bir çok kişinin de yaralanmasına yol açmışlardır.

Finans-kapitalin egemenliğini pekiştirmek için, faşist mihraklar topyekün saldırıya geçerek, faşizm provaları yapmaktadır. Saldırılar tek merkezden planlanlanmış, günlerce milliyetçi cephenin yayın organlarında çığırtkanlıkları yapılmış, parayla insanlar satın alınmış ve kışkırtılmış kalabalıklar oluşturulmuştur. Saldırıların olduğu şehirlerde, saldırılar tertipliyenler şehrin parababaları ve bunların kullandığı faşist MHP ve onun köpekliğini yapan Ülkü Ocakları olmuştur.

Bütün bu olayların ardındaki asıl güç, işçi sınıfının ve halkımızın demokratik haklarını yoketmek isteyen bir avuç parababası finans-kapitaldir. Faşist komando sürüleriyle bu arzularını gerçekleştirmek için halkımızın üstüne kanlı saldırılar düzenleyen hakim sınıflardır.

Öğrencilerin mesleki demokratik kitle örgütleri nedir?

Somut çalışma önerileri, federasyonlaşma ilkeleri

Mehmet YELKENCİ

Öğrencilerin meslekî-demokratik kitle örgütleri nedir? Somut çalışma önerileri federasyonlaşma önerileri federasyonlaşma ilkeleri konuları, devrimci pratiğinde sosyalist hareketin çözümlenmesi gerekir şeklinde önümüze koyduğu sorunlar dandır. Sosyalist Gençlik gazetesi bundan evvel çıkan sayılarında bunlardan biri ve en önemlisi, demokratik kitle örgütlerinin yapısına az çok değinmişti. Ve o yazılarda özellikle vurgulanan bu tür örgütlerin alabildiğine heterojen olması gerektiği üzerine idi. Yanlış anlamalara yol açmaması için yazılanları tekrar özetlersek; demokratik kitle örgütleri anti-faşist, anti-emperyalist tüm unsurlardan oluştuğundan ve yalnız bu anlamda homojen, anti-emperyalist, anti-faşist çeşitli dünya görüşlerini bir arada taşıdıkları için dar anlamda heterojendir. Yine homojenlik ve heterojenlik üzerine söylersek, tavanı da tabanı da aynı meslek dalından kişilerden oluştuğundan homojen örgütlerdir. Demokratik kitle örgütlerinin üye yapıları için bunları söyledikten sonra, genel yapıları için de kısaca şunlar belirtilebilir. Bu tip örgütlerin merkezi demokratik işleyişinde ağır basan yan demokratik olan yanıdır. Burada pratikte önemli karar alınması esnasında örgütün sürekli tabanının tercihine başvurması, sesini dinlemesi şeklinde somutlanır. Bu aynı zamanda üyelerin beğenisine uygun devrimci harekete de faydası dokunacak faaliyet sahalarının açılması, üyelere zorla görev verilmemesi anlamına da gelir. Demokratik kitle örgütleri sosyalist örgütler değildirler, çünkü anti-faşist, antiemperyalist olma yalnız bir sınıfın dünya görüşü değildir ve olamaz da, anti-faşist, anti-emperyalist olma özelliği çeşitli sınıfların dünya görüşlerini içinde barındırır liberalizm, reformizm, sosyal demokrasi, anarşizm, işçi sınıfı sosyalizmi vb. demokratik kitle örgütlerinin de anti-faşist anti-emperyalist olmanın dışında düşünce birliğinin olmaması dolayısıyla sosyalist örgütler değilse-ki bu meselenin bir yanıdır. diğer önemli bir yanı da örgütün merkezi demokratik işleyişinde alabildiğine demokratik olması dolayısıyla da bu böyledir.

Demokratik kitle örgütleri içlerinde sosyalistleri barındırsalar bile sosyalist örgütler olmamaları, burada da sosyalistlerin hiçbir çalışma yapmayacakları anlamına gelmez. Bu örgütlerdeki sosyalistler, örgütü bağımsızlık, demokrasi mücadelesinde tutarlı bir politika izlemesini, içinden sosyalist unsurların çıkıp yetişmesini sağlayarak ve üye tabanından en geniş kesimin en küçük yeteneklerini bile kullanıp geliştirebilecekleri çalışma sahaları açarak bağımsızlık, demokrasi mücadelesinin kitle tabanına çalıştırıp genişleterek güçlendirmeye çalışırlar. Bunun yerine getirilmesi sosyalizm mücadelesi için, sosyalistlerin önündeki dikenleri temizleyeceğinden, dolaylı olarak sosyalizm mücadelesine katkı getirir.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ SOMUT OLARAK NELER YAPMALIDIRLAR?

Demokratik kitle örgütlerinin yapacakları çalışmaları üç ana başlık altında toplıyabiliriz. a) İçe dönük çalışma, b) dışa dönük çalışma, c) akademik demokratik mücadele.

Bu başlıklar altında yapılacak çalışmaları sırasıyla özetliyelim.

a) *İçe dönük çalışma:* Demokratik kitle örgütlerinin doğrudan doğruya yapacağı üye kazanma, üyelerden aidat ve bağış toplama ve örgüt üyelerini eğitme yönündeki çalışmalarıdır.

Bu tip örgütlerde sosyalistler özellikle eğitim çalışması ele almaları gerekir. Eğitim çalışması içe dönük çalışmanın en önemli dalıdır. Sosyalistler eğitim çalışmaları ile örgüt üyelerinin sosyalizmle temasa gelmelerini ve sosyalizmin en genel ve temel doğrularını anlamalarını sağlamalıdırlar. Bu eğitim çalışmalarında;

1) Kapitalizm ve sosyalizm nedir gibi genel öğretici konuları içermelidir. Sosyalistlerin kendi içlerinde tartıştıkları strateji ve taktik gibi konuların eğitim konuları olarak üyelere verilmesi yanlıştır. Strateji taktik konuları işlendiğinde, dernek sosyalizmin çeşitli renklerini aralarında tartıştıkları, üye tabanından tecrit olunmuş, 5—10 kişilik tekkeler haline gelir. Ama bu demek değildir ki sosyalizmin herhangi bir rengini temsil eden bir kimse dernek içinde kendi görüşüne üye kazanmak yolunda çalışma yapmayacak. Sadece bu örgütün eğitim çalışmaları içine sokulmamalıdır. Bu tip tartışmaların yapılacağı yerler diğer sosyalist örgütlerdir.

2) Eğitim çalışmaları içinde sosyalistlerce henüz gerçekleştirilemeyen ama yapılması gereken bir görev daha vardır ki, dernek çalışmaları içinde sosyalistler bu görevi üstlenebilirler. Burjuvazinin ders kitabı olarak okuttukları kitapların, verdikleri bilgilerin yanlışlığını, tutarsızlığını, eksikliğini, metafizik ve idealist yanını belirtmek, ayrıca bununla paralel olarak diyalektik materyalizmin doğruluğunu ispatlamak. Bu yapıldığı takdirde, bu bilgiler eğitim çalışmalarında ders olarak verilebilir, ayrıca yazılı hale getirilip bastırılabilir.

Yukarıda yapılması gerekir şeklinde söyledik lerimizin sadece bu dönemde dernek üyelerini marksizmle temasa geçirebilmek döneminde faydası yoktur, ayrıca demokratik devrimden sonra küçük burjuvaziyi sosyalizme çekebilme veya bir kısmını tarafsızlaştırıp sosyalizm için gerekli olan üst yapısal şartların hazırlanması dışında, sosyalizmin inşası döneminde okullarda verilecek derslerin bilimsel ana çekirdekleri olarak proleter kültürünün oluşturulmasında faydası dokunacaktır.

Derneklerde eğitim grupları oluşturulurken üyelere bu gruplardan birine girmesi için baskı yapılmamalıdır. Gönüllü olarak katılmak isteyenler gruplandırılmalıdır.

Dernek üyelerinin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm ruhunda eğitilmeleri, Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesinin tutarlı unsurları olmaları sadece bu tip derslerle ve çalışmalarla sağlanamaz. Bu çizgi doğrultusunda üyelerin eğitilmesinde diğer ve en önemli bir yöntemde bizzat üyeleri bağımsızlık, demokrasi yönünde verilecek kitle mücadelesinin içine çekmek, orada üyelere bizzat yaşantıları ile kimlerin bağımsızlık ve demokrasiden yana kimlerinde buna karşı olduğunu göstermek ve bu çelişkinin hangi metot ve yollarla halledilebileceğini öğretebilmektir. Bu mücadele biçimleri mevcut koşullar içinde koyulacak tutarlı kitle eylemleridir. Boykotlar, miting, yürüyüş, protesto gösterileri vb.

b) *Dışa dönük çalışma:* Örgütün mesleki olarak ilgili bulunduğu dalda araştırmalar yapması edinilen bilgileri sentezleştirip kitlelere duyurulmasıdır. Tıp, ecza, diş hekimliği fakültesi öğrencileri halk sağlığı konusunda, inşaat fakülteleri konut, maden, jeofizik fakültesi öğrencileri enerji, yeraltı kaynakları konularında vb. ilgili bulundukları meslek dalındaki odalar veya diğer kuruluşlarla işbirliği halinde hakim sınıfların bu kesimlerde yürüttükleri çalışmaların yetersizliğini, üretilen hizmetlerin dengesiz ve adaletsiz dağılımını, üç kâğıtçılıkları, bu düzendeki çıkmazlarını tesbit edip, halkın en temel insanı ihtiyaçlarının nasıl yerine getirilmediğini, ülke zenginliklerinin nasıl çarçur edildiklerini ve işlerin böyle yürümesindeki temel siyasi nedenlerin neler olduklarını sadece üyelerine değil asıl ve en önemlisi geniş halk kitlelerine duyurmalarıdır. Halkın en doğal ve insanî hizmetlerini sağlayamayan, yeraltı ve yerüstü zenginliklerini kâr daha da çok kâr uğruna talan eden bu düzenin aksaklık ve çıkmazını, bu aksaklık ve çıkmazlıkların temel siyasî nedenlerini sadece örgüt üyeleri aydınlar değil, halk da görmeli ve anlamalıdır.

Dışa dönük çalışmanın temel amacı budur. Bu çalışmaların yöntemleri ise şöyle sıralanabilir:

Araştırma konusunda röportajlar, istatistikler, tutma, anketler düzenleme vb.

Toplanan bilgilerin derlenip toparlanması ve sentezleştirilmesi için bir kurul.

Sentezleştirilen bilgilerin halka duyurulması içinde; bildiri, bülten, gazete, dergi gibi çeşitli yayın faaliyetleri ve özellikle bunların yurt çapında dağıtımının organizasyonunun yapılması. Ayrıca açık oturumlar, sergiler düzenlemek.

Güzel sanatlar akademisi vb. fakülte öğrencileri imkânları varsa diğer öğrenci kitle örgütlerinde, halkın kültürünü yaşatan, ona yeni devrimci anlamlar katan, bu yolla halkın gerçekleri görme ve anlamasında yardımcı olan çeşitli kültür çalışmalarına girebilirler. Devrimci halk türküleri söyleyecek ekipler, folklor kolları kurmak, tiyatro çalışmaları yapmak. Edebiyat fakültelerinde devrimci hikâye ve yarışmaları, diğer fakültelerde karikatür vb. yarışmalar tertipleyerek derece alan eserlerin duyurulmasını yapmak.

Örgütün gücü oranında (bu gücün nasıl artacağı federasyonlaşma bahsinde anlatılacak) yapılacak bu çalışmaların sonucu elde edilecek bütün veriler sonuçları ile beraber Türkiye'de ilâç, eğitim, konut sorunu, enerji sorunu vb. başlıklar altında günlük veya haftalık ilerici demokrat yayın organlarında seri makaleler şeklinde yayınlatılabilir.

c) *Akademik - demokratik mücadele:* Yüksek öğretim kurumlarında bugün halen daha öğrencilerin en demokratik hakları, ayaklar altında tutulmaktadır. Geçmişte demokratik üniversite için verilen mücadele ve bunun sonucunda kısmî haklar 27 Mayıs anayasasının da getirdiği özgürlükler le beraber 12 Mart'tan sonra getirilen gerici yasalarla ortadan kaldırılmıştır. Bugün 14 Ekim'den sonraki gelişen nispî özgürlükler ortamında etkisiyle eskiden gaspedilen akademik ve demokratik hakların alınması tekrar gündeme gelmiştir. Yurt düzeyinde yaygınlaşan, geniş öğrenci kesimlerini kucaklayan üniversite gençliğinin demokratik mücadelesi halen nihaî hedefine varmaktan çok uzaktır. İstenilip alınan haklar ise tabir yerinde ise devede kulaktır. Bugünün Türkiye'sinde batı üniversitelerinde öğrencilerin en doğal hakkı olan özgürlüklerinin hemen hiçbiri yoktur.

Demokratik üniversite için verilen kavga her türlü zulme, baskıya ve haksızlığa karşı savaşan işçi sınıfının verdiği kavganın bir parçasıdır.

Egemen sınıflar üniversitelerin demokratlaşmasından alabildiğine korkarlar, çünkü, demokratik ve özerk üniversite egemen sınıfların; halkın ve işçi sınıfının gelişen mücadelesi ile çatlatılan bentlerine yeni çatlaklıklar açacak, varolan çatlakları da genişletecektir.

Yukarıdaki genel doğruların ışığında üniversite gençliğinin gelişen akademik-demokratik mücadelesi ile işçi sınıfı ve emekçi halkın genel demokratik devrim mücadelesi arasında bağın kurulması üniversiteli sosyalistlere düşmektedir. Sosyalistler bu görevi yerine getirirken özellikle demokratik kitle örgütlerindeki etkinliklerini kullanarak elde edilecek akademik - demokratik hakların niteliklerinin tayininde ve verilecek mücadelenin biçiminde söz sahibi olmalıdırlar. Mücadele içinde, tabandan tecrit olmadan verilen mücadelenin niteliğini, genel olarak halkın mücadelesi ile olan ortak yanlarını belirtmelidirler. •

Boykot kararının alınması esnasında dernek yönetim kurulu aldığı kararı önce dernek üyelerine anlatmalı, üyelerden alınacak tasvibin sonucunda saptanacak ortak ilkelerin ışığında, karar forumlarda geniş öqrenci tabanına sunulmalı ve neticeye göre hareket edilmelidir.

Gerek mücadele biçimine ve isteklerini saptayacak kararın alınması gerekse boykotun ve diğer mücadele biçimlerinin yürütülmesi sırasında, sosyalistler en etkin şekilde kitlelere bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin ajitasyon ve propagandasını yapmaları gerekir.

Demokratik kitle örgütleri en genel doğruların ışığında, işçi sınıfı öncülüğünde emekçi halkımızın emperyalizme ve faşizme karşı bağımsızlık, demokrasi mücadelesinin her biçimine karşı en etkin şekilde katılmaları gerekir. Sadece manevî desteğini değil, gereğinde en geniş kitle tabanı desteğini ve gücünü göstermeleri lâzımdır.

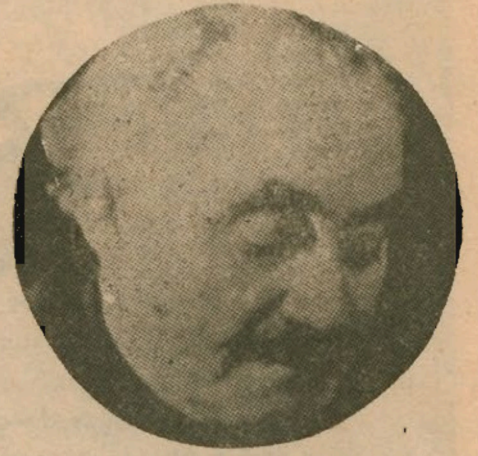
FEDERASYONLAŞMA İLKELERİ :

Her fakülte ve yüksek öğrenim kurumu kendi öz kitle örgütünü kurmalıdır. 12 Marttan sonra çıkarılan anti-demokratik dernekler yasasının engelleyici hükümlerine rağmen, bu örgütleri gerçekleştirebiliriz. Gelişen mücadelede, fakültelerin kendi kitle örgütlerini kurmalarını dayatmaktadır. Bu olması gerekeni de, öğrenciler zaten kendiliklerinden yapmaktadırlar.

Kurulacak öğrenci kitle örgütlerinin genel niteliklerini ve neler yapmaları gerektiğini belirtmiş

(Devamı 7. Sayfada)

BİRLEŞİK CEPHE ve BURJUVA GERİCİLİĞİ

Georgi DİMİTROV

Bilindiği gibi, Bulgaristan'da kapitalistler çok küçük bir azınlıktır. Bu azınlığa sermaye ideologlarını, kapitalist politika izlemekte ve kapitalizmin varlığında direk çıkarı olanları katsak bile, ülkenin bütün nüfusunun dörtte birini aşmazlar.

Bununla beraber egemen olmak, insanların kaderlerini tayin etmek ve kendi sınıf egemenliğini emekçi halkın büyük çoğunluğu üstünde pekiştirmek isteyen yine bu kapitalist azınlıktır.

Savaşlar ve felâketlerden, burjuva partilerine indirilen ağır darbelerden ve bu partilerin geçmişteki iflâslarından sonra kapitalist azınlık ulusal bir program adına kitleler üzerindeki egemenliğini sürdürme şansını kaybetmiş durumdadır. Bu kapitalist azınlık artık gücünü şiddet ve teröre başvurmaktan, emperyalizme ve yabancı saldırganlara uşaklık etmekten almaktadır.

Bazı eski burjuva partilerinin Demokratik Birlik adı altındaki gülünç birleşmesi meseleleri zerre kadar değiştirmemiştir. Aksine bu durum kapitalist azınlığın gerici art niyetlerini halkın gözü önüne apaçık sermiştir.

Bu şartlar altında parlamenter rejim kapitalistler için epeyce mahzurlu görülmekte, sermaye saldırısına, sömürü politikasına, halk çoğunluğunun soyulup soğana çevrilmesine karşı bir engel teşkil etmektedir. Yasal olmak onlar için boğucu ve öldürücüdür. Onlar yıllardan beri, büyük Fransız Burjuva Devrimi tarafından gerçekleştirilen demokratik hükümet ilkelerinin karşısındadırlar. Onlar, parlamentarizmin, anayasa özgürlüklerinin ve yasallığın karşısında yerlerini alıyorlar. Onlar, sermayenin burjuva diktatörlüğünü isterler. Kilisenin gazetesi Pravda (1) «kayıtsız halk çoğunluğunun», «güruhun» değil, «akıllı» kapitalist azınlığın ülkeyi yönetmesi gerektiğini açıkca ilân etmektedir.

Diğer ülkelerin örneklerini izleyen Bulgar kapitalistleri ve onların partileri şimdi de sınıf egemenliklerini koruyacak, devlet gücünü elinde tutacak son yola demokrasiyi ve kitlelerin siyasî hak ve özgürlüklerini tamamen inkâr eden faşizme sığınıyorlar.

Serbest seçimlerin emekçi temsilcilerinin büyük bir kısmının parlamentoya girmelerini sağlayacağını iyi bilen Bulgar kapitalistlerinin «yeni hükümeti» faşist kadrolar örgütlemeye hız vermiş ve emekçiler üzerine baskı yapmıya başlamıştır. Tırnova Belkovitza, Bradzigovo Peroushtitsa ve diğer yerlerdeki vahşet örnekleri, 9 Haziran olayları ile ilişkin olarak devrimcilere yapılan insanlık dışı muameleler ve verilen cezalar, şüphesiz ki Bulgar kapitalistlerinin faşist saldırılarının sadece başlangıcıdır. Faşizmin sadece «komünist tehlikeye» karşı yöneldiğini düşünenler kendilerini acı bir şekilde aldatıyorlar. Bunlar ileride yanlışlıklarının ve siyasî dar görüşlülüklerinin karşılığını epeyce pahalı ödemek zorunda kalacaklardır.

Faşizm sadece anti - komünist olmakla kalmayıp, aynı zamanda özünde halka da karşıdır. Faşizmin görevi sermaye saldırısını, kitlelerin kapitalist bir azınlık tarafından sömürülmesinin siyasi anlamda başarı kazanmasını ve bu azınlığın halk çoğunluğu üzerindeki egemenliğini sağlamlaştırmaktır.

Eğer faşizm, komünizm tehlikesiyle mücadele için sağlam bir şekilde Bulgaristan'a yerleşecek olursa, onun canavarca saldırıları, şu veya bu biçimde, emekçilerin çıkar haklarını savunmaya hazır siyasî parti ve ekonomik örgütler tarafından da en acı şekilde hissedilecektir. Sosyal Demokratlar ve Radikaller, Bulgar kapitalistlerini gözleri kapalı izlemedikleri sürece bu darbeden kurtulabilecekler.

Faşizmin klâsik memleketi İtalya örneği, bunun en iyi ispatıdır. Bugün İtalyan faşizminin diğer radikal örgütlere indirdiği darbeler komünistlere indirdiklerinden daha hafif değildir.

Bununla beraber, bugün kitleler ve emekçi aydınlar ile onların siyasî parti ve ekonomik örgütlerinin hayati önem taşıyan bir tek ortak çıkarları var: ortak çabalarla baş kaldıran burjuva gericiliğine ve onun tipik siyasî görüntüsü olan faşizme başından engel olarak kendi özgürlüklerini, haklarını, şeref ve hayatlarını korumak.

Bulgaristan'daki bugünkü partilerin programları ve aralarındaki diğer ayrılıklar bu önemli görevin uygulanmcısı için bir engel teşkil eder mi? Bu partiler sadece, örneğin sosyalizasyon ve kamu mülkiyeti veya gelecekte halkın kendisini yönetme biçimleri üzerinde aralarında ayrılıklar ve kavgalar var diye emekçi halkın kapitalist azınlığın faşizmi tarafından ezilmesine, hem manen hem maddeten aşağılanmasına ya da gözlerini kâr hırsı bürümüş kapitalistlerle onların destekleyicileri uğruna, ana yurdun anarşi içine düşerek yabancı saldırganların kölesi durumuna düşmelerine izin verecekler mi?

Hangi Tarımcı, Sosyal - Demokrat (2) veya radikal önder, eğer halkla bağlarını tamamen koparmamışsa böyle temelsiz ve akıl dışı bir tezi savunmak yüzsüzlüğünü gösterebilir?

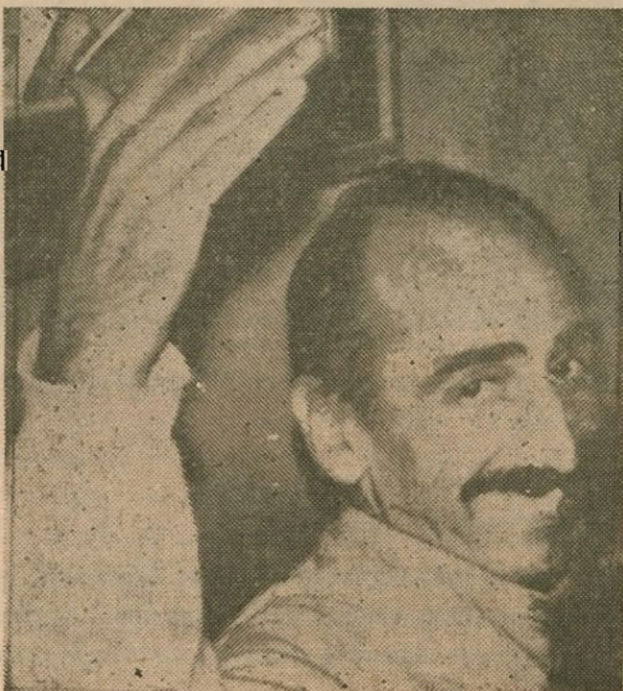
Bugün kapitalist partilerle birleşerek burjuva gericiliğini güçlendirmeye ve faşizmi örgütlendirmeye yardımcı olan emekçi halkın diğer partileri ve özellikle Sosyal Demokratlar ve Radikaller Devrimci sosyalistler tarafından savunulan, emek birleşik cephesinin önemini kavrayacaklar mı?

Emekçi halkın hayati çıkarları: Bu örgütten kapitalistlerin partileri olan Demokratik Birlik ve Ulusal Liberallerle halka karşı koalisyona girmekten vazgeçmelerini burjuva gericiliğini ve faşizmin yüzsüz çıplaklığını örten incir yaprakları rolünü oynamayı durdurmalarını ve devrimci sosyalistler tarafından önerilen birleşik cepheyi kabul etmelerini istediğini anlayacaklar mı?

Bu soruların cevabı bize yakın gelecekte verilecektir.

Fakat siyasî hayatımızı yakından izleyen herhangi biri işçiler, köylüler, zanaatkârlar, küçük ticaret erbabı ve küçük memurlardan tutun, doktorlar, avukatlar, profesörler, emekli subay ve hatta generallere kadar geçimini kendi emeği ile sağlayan kitlelerin içgüdüsel olarak kendilerini ve ülkeyi tehdit eden tehlikeyi sezdiklerini ve ortak düşmana karşı ortak bir savunma yapmak için ortak bir mücadelede kurtuluşu aradıklarını apaçık görebilir.

Birleşik işçi cephesini kaçınılmaz bir gereklilik yapan sadece sermayenin saldırısı değildir. Yukarıda sayılan bu önemli nedenler de cephenin kurulmasını kesin olarak gerektirmektedir. Buna karşı olan her kişi emekçi halkın çıkarlarının, haklarının ve hayat güvenliğinin Bulgaristan'ın özgürlük ve bağımsızlığının karşısında olup gericiliğin ve faşizmin, kapitalist azınlığın acınacak bir aletidir.

Şevki Ağabeyimizi kaybettik

21 Şubat Cumartesi günü, soğuk bir havada Şevki Ağabey'i de Şefik Hüsnü ve Reşat Fuat Baraner'lerin yanına uğurladık.

Şevki Akşit Ağabeyimizdi. Biz böyle anardık, böyle anacağız da. Bizlerin kuşağında hemen hepimize bir çok şeyler bırakmıştır; konuşmaları, verdiği dersler, neşesi, sohbeti, inancı, davaya bağlılığı, kararlılığı ve zorluklara karşı dayanıklılığı. Şevki Ağabey için anlatacak çok şey var, ama, ne bu sayfalar, ne kelimeler yetecek... Ama söyleyecek bir sözümüz varsa o da; Şefik Hüsnü'lerin kuşcağının bir militanıydı, onların bizim kuşağa bıraktığı, son nefesine kadar militanca kavgasını sürdüren neferdi.

TÜRKİYE'DE FAŞİST BASKILAR VE FAŞİZM

Bu yazı serisinde Türkiye'de 1908'lerden günümüze kadar olan dönem içerisinde, emekçiler üzerindeki faşist baskı ve uygulamalar anlatılacaktır. Bu kısımda 1929'a kadar olan dönem yayınlınacaktır.

Bütün kapitalist dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçiler üzerine, her zaman baskı ve yıldırma politikası uygulanmıştır. Bu uygulama zaman zaman açık bir görünüm kazanmış, bazen de bazı burjuva demokratik kurumlar yaratılarak sürdürülmüştür. Sınıf mücadelesinin o günkü gelişim düzeyi, işçilerin ve emekçilerin en demokratik haklarını almak için gösterdikleri azimli ve kararlı mücadele, her zaman hakim sınıfların sert tutumlarıyla karşılaşmış ve sadece bu mücadelenin gücü, uygulanan terörün şiddetini tayin etmiştir. Yoksa iddia edildiği gibi, toplumun bütün sınıflarının kardeşce yaşadığı «bazı» dönemler olmamıştır. Burjuvazinin sözcülerinin ileri sürdüğü gibi kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu toplumların «sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir toplum» olmaları imkânsızdır. Toplumumuzda bugün olduğu gibi dün de, işçi sınıfı üzerine, memurlar üzerine, yoksul köylüler üzerine, kısacası tüm emekçiler üzerine faşist uygulamalar, her türlü baskı ve terör uygulanmıştır. Şimdiye kadar yüzlerce emekçi, hakim sömürücü sınıfların kurşunlarıyla katledilmiş, yüzlercesi de tutuklanarak, zindanlarda en ağır işkencelere uğratılmışlardır. Bir kısmı kahpece tezgâhlanan, bizans entrikalarıyla öldürülmüş bir kısmı da aynı oyunların bir ürünü olarak açlığa, yokluğa, kısacası sefalete terkedilmiştir.

Tarihimizde çeşitli sebeplerden (!) dolayı karanlık kalan dönemler bu baskı ve yıldırma politikasının en gaddarca uygulandığı yıllar olmuştur. Bu dönemlerde işçi sınıfının ekonomik, demokratik ve politik mücadelesini yürüten komünistlerden, burjuva demokratlara kadar, her ilerici-yurtsever bu baskı ve yıldırma politikasının hışmına uğramış, bir çoğu bunu hayatı ile ödemiştir.

Fakat şurası da bir gerçektir ki, bu yöndeki en amansız uygulamalar bile, ne sınıf mücadelesinin gelişimin durdurabilmiş, ne de bunların yürütücülerini (önderlerini) yok edebilmiştir. Sınıf mücadelesi sürdükçe (ki sınıflar varolduğu müddetçe sürecektir) kendi yeni yöneticilerini, militanlarını yetiştirecek ve yetiştirecektir. Bunu hiç bir terör durduramamıştır ve durduramaz da. Bu hayatın bizzat kendisinin ortaya koyduğu bir mücadeledir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Türkiye'de bazen açık bazen kapalı bir şekilde faşist yöntem ve uygulamalara başvurulmuştur. Kısmî demokratik uygulamaların yanısıra sürdürülen bir politika zaman zaman Türkiye'yi baştan başa kaplamış, tüm emekçiler üzerine olanca şiddetiyle çökmüştür.

Biz burada, bu uygulamalara tarihi gelişimi içerisinde kısaca değineceğiz.

1908'den sonra emekçiler üzerindeki baskı:

Avrupa kapitalizminin tamamen kontrolü altına giren Türkiye'de, 1908 senesinde, büyük toprak ağalarının hakimiyeti, ilk defa ticaret burjuvazisi ve subayların ortak hareketi ile kökünden sarsılmıştır. Bu burjuva devrimi Jön Türk devrimi diye anılmaktadır ve bunu başlangıçta halk yığınları da desteklemiştir.

Burjuvazi hiç bir zaman halk kitlelerinin desteği olmadan iktidara gelmiş değildir. Jön Türk burjuvazisi de emekçilerin sırtından iktidara gelmiştir ve iktidarın, hiç değilse ilk günlerinde emekçilere söz, basın, örgütlenme gibi konularda bazı demokratik haklar vermek zorundaydı. Ve bu dönemde demiryolu işçiler sendikaları, terzi, berber, şöför, garson, liman işçileri birlikleri v.s. kurulmuştu.

Yıllardır baskı altında tutulan emekçi kitlelerin bu hakları elde ettikten sonra geniş grev hareketlerine girdiklerini görüyoruz. Bu grev hareketleri her şeyden önce, yabancı kapitalistlere karşı yönelmişti.

Anadolu ve Trakya demiryolu işçileri, arkasından tütün işçileri, terziler, fırıncılar ve hatta bazı durumlarda memurlar greve girişti. Kitle hareketlerinin bir çığ gibi büyümesi, işçilerin ve diğer emekçilerin istekleri Jön Türk burjuvazisini ürküttü. Çünkü burjuvazi iktidara işçilerin sırtından mümkün olduğu kadar fazla sermaye biriktirmek için gelmişti. Oysa işçiler bunu engellemek istiyorlardı. Jön Türkler emperyalistlerin sempatisini kazanmak, kendilerine karşı ne kadar ılımlı olduklarını göstermek için, işçi sınıfına ne kadar düsman olduklarını belirtmek, belletmek zorundaydılar. Ve hemen bunun uygulamasına giriştiler. Devrimin getirdiklerini sınırlamaya ve giderek de tamamen yoketmeye yöneldiler. Sendikaların çoğu kapatıldı, diğer bir çok kuruluşlara ajanlar sızdırılarak soysuz laştırıldı.

Jön Türkler, bütün ülkede en bağnaz bir biçimde ulusçuluğu yani şövenizmi körüklediler. Ülkede ki diğer halklar üzerinde korkunç bir terör estirerek, onları birbirine düsman etmeye çalıştılar. Kitle halinde katliamlar yaptılar. Bir çoğunu da yerinden yurdundan ederek asimilasyon politikası uyguladılar.

Birinci Dünya Savaşı sırasında Jön Türkler tarafından işçi sınıfının bütün sınıfsal örgütleri kapatılmıştı. Jön Türkler meseleyi şöyle koyuyorlardı: «savas bütün sınıfları birleştirdiğine göre, sınıf kavgasına ne lüzum vardı.» fakat bir müddet sonra, tekrar işçilerin yardımına baş vurmak zorunda kaldılar, milliyetçi işçi örgütleri ve burjuva-polis «sosyalist parti» kurdular. Türk işçileri ve sosyalistleri adına, kendi ajanlarını 1917'de Stockholm'de düzenlenen milletler arası sosyalist kongresine gönderdiler. Böylece dünya proleteryasının desteğini elde etmek istediler, fakat kovuldular. Ve bu olaydan sonra, basında sosyalizme karşı küfürden başka bir şey yayınlatmadılar. Her türlü ilerici-demokrat ve bilhassa komünist yayınlar susturulmaya çalışıldı.

1920'den sonra emekçiler üzerindeki terör

1923'ten sonra ne kadar görüntüsel demokratik şekiller mevcutsa da (seçimle oluşturulan parlamento vs.) o zaman ki Türkiye'de mevcut olan düzenin özü, her türlü demokrasiden uzak bir diktatoryadır. Egemen parti dışında, hiç bir parti yoktur. Ve hiç bir partinin oluşturulmasına da izin verilmemektir. Sosyal-demokrat partiler bile yasaklanmıştır. Gazete ve dergiler sıkı bir kontrol altında sadece Kemalist hükümetin ideolojisi doğrultusunda yazabilmektedirler. Kemalist hükümet aleyhine yazılacak her şey, daha doğrusu yazılabilme ihtimali bile, gazete veya dergilerin kapatılması için yeterli bir sebepti.

(Kemalizm bir burjuva ideolojisidir ve burjuvazinin çıkarlarını temsil etmektedir.)

Kemalist hükümet bir diktatorya hükümetidir. Çünkü egemen olan Türk burjuvazisi tamamen güçsüzdür ve gelişebilmek için emekçi halkı ezmek zorundadır. Burjuvazi ele geçirdiği iktidarı vasıtasıyla, işçi ve köylü yığınlarını daha fazla sömürerek, onların sırtından sermayesini güçlendirmiş ve kendi gelişimini hızlandırmak istemiştir. Ayrıca dış sömürüye karşı çıkan emekçilerin mücadelesi, iç sömürüye karşı çıkmaya yönelince kemalist burjuvazi emperyalistlerle işbirliğine gitmiş ve bu noktada iç ve dış sömürücülerin çıkarları birleşmiştir. Kemalist burjuvazi, emekçileri en insafsızca sömürmüş ve işçi-köylü eylemlerini korkunç bir zulümle ezmiştir.

Yine bu dönemde, burjuvazi güzel ve süslü sözlerle terörünü gizlemeye «sınıflar arasında barış ve halk egemenliği» gibi yutturmacalarla kitleleri uyutmaya, sınıf mücadelesini gizlemeye ve engellemeye çalışmıştır. İşçi sınıfı ve diğer emekçilerin mücadelesine sahip çıkan komünistler en ağır bir şekilde cezalandırılmış, hatta bir kısmı öldürülmüştür. 1920'lerde Mustafa Kemal'in resmi çağrısı ile Anadolu'ya gelen Türkiye Komünist Partisi (TKP) başkanı Mustafa Suphi ve onbeş arkadasına oynanan oyun bunun en açık bir örneğidir. Mustafa Suphi ve arkadasları Anadolu'ya ayak bastıkları andan itibaren her gittikleri yerde provakasyonlarla karsılasmışlar sonunda da Karadeniz'de hunharca katledilmişlerdir. Bu katliamı, diğer birçok siyasi cinayetlerin takip etmesi, olayın faillerinin teker teker ortadan kaldırılması, oynanan oyunu örtbas etme girisimlerinden baska bir şey değildir. Burjuvazi emekçi halkın mücadelesinden korktuğu için her zaman bu tip kahpece oyunları oynamaktan geri kalmamıştır.

Kemalist burjuvazi, bununla da kalmamış, emekçilerin kabaran öfkesini başka yöne çevirmek ve proletaryayı başka uluslara saldırtmak için işçi ve köylülerin soven duyguları her türlü araca baş vurularak körüklenmiştir. Bir çok gençlik ve diğer bazı örgütler oluşturularak faşist düşünceler yayılmaya çalışılmış ve yine bu örgütler vasıtasıyla çeşitli provakasyonlara girişilmistir.

İşçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki baskılar

Kemalist burjuvazi ve onun hükümeti, işçi sınıfının her türlü, sınıfsal örgütlerini oluşturmalarına karşı çıkmış veya bizzat kendisi ya ajanlarını sokarak bu

tip örgütleri yozlaştırmaya, provoke etmeye, ya da bu tip örgütleri kendi kurarak, kitleleri aldatmaya çalışmıştır. İlk yıllarda burjuvazi «komünist» sloganlar ile bu örgütlerde komünizmi burjuvazinin hizmetine sokmaya çalışmışlardır. Fakat bu çarpıtmalar bile, halkın bilinçlenmesine engel olamamış, aksine daha da bilinçlenmelerine yolaçmıştır. Bunun farkına varan burjuvazi kısa zamanda bu örgütleri kapatmış ve bundan sonra da, sınıf mücadelesi yerine sınıfların uzlaşmasını savunan sosyal-demokrat partilere bile izin vermemiştir.

Yine bu dönemde, işçi sendikaları hemen hemen yasaklanmış, kurulmasına izin verilen federasyon ve derneklerin ise sadece hayır işleriyle ilgilenmelerine ve devlet kontrolünde çalışmalarına müsade edilmiştir.

1923 yılında emperyalistlere karşı verilen silahlı mücadele bitince, İzmirde bir İktisat Kongresi yapıldı. Bu kongrede halk adına, ülkenin bundan sonraki gidişine bir yön vermek isteniyordu. Fakat İzmir'de toplanan delegelerin çoğu tüccar, büyük toprak sahibi ve bir takım küçük sanayi işletmelerin sahipleriydi. Emekçilerin toplantıya katılmalarını engellemek için delegelerin yol paralarını ve diğer bütün masraflarını kendilerinin karşılaması şart koşuldu. Bu aslında şu demekti: kongre sadece zenginlerden oluşacak ve onun çıkarları doğrultusunda kararlar alacak. Ve nitekim böyle oldu. Bu kongreye işçiler adına katılanların çoğu işçilerle alakası olmayan kimselerdi. Katılanların arasında atölye sahipleri, eski bir vali hatta imamlar bile vardı.

İşçi delegeleri (!) iş kanunun yasalaştırılmasına 8 saatlik iş gününü, sendika kurma ve toplantı hakkı, işverenle toplu sözleşme gibi olağan demokratik haklar talep ettiler. Kemalist hükümet, sözde bazı isteklerin yasalaştırılmasını vadetti, fakat, sendika ve toplantı hakkı gibi isteklere kesinlikle karşı çıktı. Zaten bu vaatlerde sadece vaatten ibaret kaldı. Kemalistlerin gerçek niyetleri belliydi. Burjuvazinin aleyhine isleyebilecek her şeye karşı çıkmak, işçilerin ekonomik ve demokratik istekleriyle uğraşan her ilerici kuruluşu dağıtmak. İşte kemalistlerin gerçek yüzü bu idi.

Bu dönemde, yukarıda da belirttiğimiz gibi, her türlü iş kolu dernekleri ve dernek birlikleri yasaktı. Oysa mevcut anayasa'ya göre hükümetin izni ile kurulan her türlü birliklere-yalnız cemiyetler muzır ve mevcut politik düzeni sarsacak mahiyette olan gizli birlikler hariç-müsaade edilmişti ve ayrıca «adını ve amacını başka ırk veya milliyetten alan politik dernekler» yasaklanmıştı. Eğer dikkatle bakılırsa bu kanun Kemalist hükümete, işine gelmeyen her işçi örgütünü dağıtmak hakkını vermektedir. Bu senelerde 25 haziran 1909 tarihinde yayınlanan kanun yürürlüktedir ve bu kanuna göre de, grevi düzenliyenler bir yıl hapisle cezalandırılmaktadır.

Fakat bütün bunlara karşılık işçilerin haklarını koruyan hiç bir kanun yoktur. İşçilerin yararına olan bazı haklar da, pratikte tamamen işlemez hale getirilmiştir. Burjuvazi on saatlik iş kanununa karşı çıkmış bunun kendisi için yıkım olacağını iddia etmiştir, ve iş saatinin asgari oniki saat olmasını istemiştir. Bu durum, kemalist burjuvazinin aç gözlülüğünü, doymak bilmezliğini gözler önüne sermiştir. Bu dönemde işçiler ve diğer emekçiler en insafsız sömürüye ve insafsız baskılara uğramışlardır.

Mecliste 1925 senesinde görüşülen iş kanunu tasarısı, işçilerin değil burjuvazinin korunmasını öngörmektedir.

Bunlardan üçünü kısaca özetlersek bu durum yorumsuz ortaya çıkar:

«1 — İşverenler randımanın arttırılması için ne gibi tedbirlerin alınacağını hükümete bildirecektir.

2 — İşletmeci ile hükümet arasında çok sıkı bir işbirliği kurulacaktır.

3 — Bütün ticaret ve iş bankaları, işletmecilere yardım edecektir vs. vs...»

Buna karşılık işçilerin her türlü haklarını gaspetmek amacını güden bir kanun 4 mart 1925'te kabul edilmiştir. Takrir-i Sükûn Kanunu adı ile anılan bu kanunun asıl gayesi bir burjuva uşağının yazdığı kitaptan aktaralım: «Gerçi bu tarihten sonraki hükümetler bu kanunun sinesine sığınarak muhalifleride susturabilmek imkânına başvurabilmişlerse de, bu kanunun MAKSAT ve GAYESİ, işçilerin teşkilatlanmalarını sendika, grev gibi hareketleri önlemekti.» (s. 43 Türkiye'de Komünist Hareketler) Bu kanun da diğerleri gibi, Kemalist burjuvazinin ve kemalizmin gerçek yüzünü ortaya koymaktır.

İşçilerin o dönemde nasıl bir soyguna tabi tutulduklarını anlamak için, «vakit» gazetesinde iş şartlarını anlatan burjuva gazetecisi Mehmet Asım'ın bir makalesinde anlattıklarına bakalım: «Biz bu örnekleri verirken, memleketimizde genellikle işçilerin hayatlarını bir nizama sokmak zorunda olduğumuzu anlatmak istiyoruz. Elbette ki amacımız hiç bir zaman, bazı ülkelerde başlamış olan aşırı, zoraki işçi hareketlerine uymak değildir. Kaldı ki, yurdumuz da körükörüne aşağıdaki formülü tatbik etmek aklımıza dahi gelmez! Yani 8 saatlik iş günü, 8 saatlik uyku, 8 saat istirahat. Bu 8 saatlik işgünü formülünü uygulayanlar, bununla hiçbir iyi sonuca varmış değildir. Henüz herşeyi bir düzene sokup bütün iş gücünü işte toplamak zorunda olan memleketimiz için bu fantazi mahsulü olan formüller peşinde koşmak, esasen yurdumuzda mevcut geçim sıkıntısını kat kat arttırmak demek olacaktır.» Mehmet Asım hiç sıkılmadan burjuvazinin isteğini itiraf ediyor: İşçinin elinden en hayati ihtiyacı olan şeylerin alınması pahasına SERMAYENİN ARTIMI!..

Yine bu dönemde, şimdiki güvenlik mahkemelerini andıran, «istiklâl mahkemeleri»nin kuruluşu ve işleyişi emekçiler üzerindeki baskıyı göstermektedir.

1925 yılında Şeyh Sait isyanından sonra, aynı sene içersinde «istiklâl mahkemeleri» kurularak iki yıl sıkıyönetim ilân edildi. Bu olay vesile edilerek işçi-köylü ve genellikle bütün emekçiler üzerine ağır bir baskı uygulandı. Birçok ilerici gazete kapatıldı. İşçi lideri, çeşitli işçi birlikleri ve bu gazeteleri çıkaran kimseler «istiklâl mahkemeleri» nde yargılandılar. Her biri 10-15 sene hapis cezası ile cezalandırıldı. Şeyh Sait'in İngilizlerle anlaşarak çıkardığı bu isyan, gerici bir ayaklanma idi. Ama bu gerici ayaklanma bahane edilerek doğu emekçileri üzerinde zalimce bir terör estirilmiş, çocukların bile içinde bulunduğu toplu katliamlar yapılmıştır.

Polis hem grevcilere, hem de grev düzenliyebileceğinden şüphelendiği kimseleri tutukluyor, bildiri dağıtan işçiler göz altına alınıyordu, kısacası tüm emekçiler üzerinde bu dönemde tam bir terör estirilmişti. Beş kişinin bir araya gelip konuşması bile suçtu.

Aslında kemalistler de emekçi kitlelerinin sırtından iktidara gelen Jön Türklerin yaptığından başka bir şey yapmıyordu. Zamanında Jön Türkler de emekçiler üzerine aynı şekilde baskılar uygulamışlar, onların en ileri unsurlarını en ağır bir biçimde cezalandırmışlardı. O zaman Jön Türklerin yaptıklarını şimdide kemalistler yapıyordu. Ezilen, hor görülen, zulme uğrayanlar ise, aynı kimselerdi, TÜM EMEKÇİLER.

İşçi sınıfı ve önderlerine uygulanan terör

Demiryolları işçilerinin Grevleri: Demiryolları işçilerinin mücadelesi, için en belirli örnek, 1927'nin Ağustos ayında patlak veren Adana-Nusaybin demiryolu grevidir. Bu hatta çalışan işçilerin durumu, her yerde olduğu gibi, dayanılmaz bir halde idi. İşçiler, bayram arifesinde istedikleri avans verilmediği için işi bıraktılar. Bundan önce işçi temsilcileri 31 dilek saptadı. Bu istekler oldukça mütevazi, işçilere kendilerini savunma hakkı gibi... Kapitalistlere iletilen bu istek, aradan bir buçuk ay geçmesine rağmen cevaplandırıl-

(Devamı 7. Sayfada)

Orta öğrenim gençliği hareketleniyor

Ülkemizde gençlik denilince öğrenci gençlik, öğrenci gençliğin de dana dar bir kesimi olan üniversite gençliği akla gelmektedir. Geçmişteki gençlik hareketlerinin özelliği de bu kesimin damgasını vurduğu hareketler olduğunu biliyoruz.

Son zamanlarda ise orta öğrenim gençliğinde bir uyanış bir hareketlilik gittikçe gelişiyor. Gençliğin bu kesiminin bazı özellikleri onu bugüne kadar hareketin dışında bırakmıştır.

Bir kere orta öğrenim gençliği tamamen örgüt süzdür. Örgütlenme hakkı da yoktur. Demokratik hakları tamamen kısıtlı olan kesimdir. Ekonomik olarak da ailelerine bağımlıdırlar ve bu onların belirli sınırlamalar içinde düşünüp davranmasını getirmektedir. Ayrıca ilkokuldan itibaren gerici düşüncelerle donatılan orta öğrenimde de yüklü bir ders programıyla şaşkına döndürülen gençliğin bütün bunlardan silkinip kurtulması kolay olmamaktadır.

Fakat ülkemizde gelişen işçi sınıfı hareketi ve sosyalizm biliminin kitlelere mal olması ile birlikte orta öğrenim gençliği de hızla bir uyanış ve bilinçlenme sürecine girmiştir. Bu kavrayışla birlikte orta öğrenim gençliği birden parlamakta baskıya karşı anti demokratik kısıtlamalara karşı isyan bayrağını çekmektedir. Bundan korkan hakim sınıflar, bu uyanışı boğmak için her çareye baş vurdular. Bir yandan dar kafalı yönetici unsurların baskısı diğer yandan faşist yıldırma saldırıları... Fakat bütün bunlar gençliğin uyanışını ve demokratik haklarını almak için verecekleri mücadeleyi engelleyebildi mi? Kesinlikle hayır!... Engelleyemiyecek te... Aşağıdaki olaylar bunu doğruluyor.

Sosyalistlerin görevi gençliğin bu kesiminin sorunlarına ciddî bir şekilde eğilmek, doğru tesbitlerden hareketle örgütlenme ve hak alma mücadelesinde en ön safta olmaktır.

İZMİR ÇINARLI SANAT ENSTİTÜSÜ VE MİTHATPAŞA MESLEK LİSESİ BOYKOTU

10 Şubat günü, Çınarlı Sanat Enstitüsü öğrencileri üniversite giriş sınavlarında fırsat eşitliği sağlanması, kendilerine tanınan % 25 kontenjanın artırılması, din propagandası yapıldığı için ahlâk derslerinin kaldırılması, burs verilmesi, liselerde düşünce özgürlüğünün sağlanması ve öğrencilerin yönetime katılması istekleriyle boykotu başlattılar. Ve DEMOKRATİK LİSE sloganı atıldı.

Beklenildiği gibi bozguncu öğretmenler ve faşist saldırganlar direnişi kırmak için harekete geçtiler. Fakat, 3000 kişinin bilinçli ve kararlı bir şekilde ördükleri sert duvara çarparak geri döndüler. Boykotcu öğrenciler yalnız kendi okullarında değil bütün orta öğrenim gençliğinin kafasına DEMOKRATİK LİSE kavramını yerleştirmek istiyorlardı okulun etrafını, DEMOKRATİK LİSE sloganı somutlaştıran pankartlarla donatmışlardı «DAYAK KALDIRILMALI» «KEYFİ DİSİPLİN CEZASI KALDIRILMALI» «DERS GEÇME İSTERİZ» «ÖĞRENCİ YÖNETİME KATILMALIDIR» «ÜNİVERSİTEYE BİZDE GİRMEK İSTİYORUZ»...

Manisa'da öğrenci velileri orta öğretimdeki aksaklığı protesto için yürüyor...

Çınarlı'da başlayan direniş ayın onbirinde Mithatpaşa Meslek Lisesi'ne de sıçradı. Mithatpaşa da sabahleyin, eli sopalı bozguncu yöneticiler öğrencilere saldırarak boykotu kırdılar. Öğleye doğru ise tekrar birkaç öğrenciler ellerinde pankartlarla yönetimi ve anti demokratik baskıları protesto etmişlerdir. Müdürün emriyle öğrencilere saldıran kolluk kuvvetleri 8 liseli genci sürüklüyerek götürmüşlerdir. Diğer öğrencileride dağıtmak isteyen kolluk kuvvetleri gençliğin kararlı direnç ve tepkileriyle karşılaşmış geri çekilmişlerdir.

Olaylar gösteriyor ki:

Meslek liselerinde okuyan öğrenciler geleceğin yiğit emekçileri olarak kapitalist sömürü çarkları arasında yok olmak istemiyorlar. Sosyalist gençlik olarak, geleceğin yiğit emekçilerine demokratik haklarını almak için verdikleri mücadelede sonuna kadar yanlarında olduğumuzu bildiririz.

TURGUTLU SANAT OKULUNDA BOYKOT

İzmir Turgutlu Sanat Okulu öğrencileri 13 Şubat'ta demokratik hakların verilmesi için dersleri boykot ettiler. Öğrenciler dağıttıkları bildiride; «Biz ler ülke kalkınmasının en temel üretici güçlerinden biri olan Endüstri Meslek Lisesi / Sanat Enstitüsü / Öğrencileri olarak boykot kararı aldık. «Bu hareketimiz, yönetmelik maddelerinin, anti-demokratik yasaların kaldırılmasını istediğimiz içindir. Bu hareketimiz bizi üvey evlât gibi görüp liseli arkadaşların haklarını, bize vermeyenlere karşıdır. Bu hareketimiz tüm öğrenciler arasında eşitliğin sağlanması içindir. Bu konuda arkadaşlarımız, halkımız arasında yalan ile iftira ile dağınıklık yaratmak ve haklı direnişimizi kırmak isteyenlere karşı tüm öğrencileri ve halkımızı öz çocuklarını desteklemeye çağırıyoruz» Şeklindeki çağırıdan sonra isteklerini sıralamışlardır. Bunlar: Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması öğrenci temsilcisi seçiminin sağlanması yönetime katılma, düşüncelerinden ötürü öğrencilere disiplin cezalarının uygulanmaması, ahlâk dersinin kaldırılması, dayağın kaldırılması, burs verilmesi, ders malzemesinin ucuz temininin sağlanması gibi istekler yer alıyor.

İSMET PAŞA LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN DEMOKRATİK DİRENİŞİ

Bazı öğretim üyelerinin kendi gerici düşüncelerinin öğrencilere kabul ettirmek için ders notunu araç olarak kullandıkları sık sık olağan şeylerdendir. Bunun bir örneği de Ziya Yener'dir. Bu zat Gaziantep İsmet Pasa Lisesine atandığı günden itibaren, öğrencileri Hitler'vari düşüncelerle donatma çabası içerisine girmişti. Bunun meyvasını da aldı. Gerici düşüncelerle donatılan bir grup öğrenci, yurt sever liseli gençlere saldırdı. Bunun üzerine öğrenciler, 29 Ocak'ta demokratik direnişe geçtiler. Ve Ziya Yener'in okuldan sürülmesini istediler. O zamana kadar gelen şikâyetlere kulak asmayan yöneticilerin eteği tutuştu. Halk ve diğer okullardan gelen öğrencilerde lisenin etrafında toplanmıştı. VALİ, Emniyet Müdürü, Millî Eğitim Müdürü olay yerine gelerek sorunla ciddî olarak ilgilenmek zorunda kaldılar. Öğrencilerle görüşülerek Ziya Yener'in okuldan sürüleceğine söz verildi.

Öğrenciler gazetemize gönderdikleri yazıda istekleri gerçekleşmezse yeniden direneceklerini belirtiyorlar.

NEDİM TUGATAY LİSELİLERİNİN YÜRÜYÜŞÜ

Çorum'a bağlı Alaca ilçesindeki Nedim Tugatay lisesinde öğrenim yapan Kemal Güve adlı bir öğrenci arkadaşımızın sudan sebepler gerekçe gösterilerek okuldan uzaklaştırılması üzerine, yapılan bu haksız kovuşturmayı protesto için okulun tüm öğrencileri yürüyüşe geçmişlerdir. Her zaman olduğu gibi bu haklı direnişte de kolluk kuvvetleri kendilerini göstermişler, yürüyüşün izinsiz yapıldığını iddia ederek, ilçe meydanına toplanan kalabalığı dağıtmışlardır. Bununla da yetinmeyerek yürüyüşe katılan 20 lise öğrencisini gözaltına almışlardır. İlçe Cumhuriyet Savcısı gözaltına alınma ile ilgili aydınlatıcı bir açıklamada bulunamayacağını, soruşturmanın hazırlık safhasında olduğunu bildirmiştir.

MANİSA'DA ÖĞRENCİ VELİLERİ PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ YAPTI

Manisa Endüstri Lisesi öğrencilerinin dersleri boykot etmelerinin yanı sıra öğretimdeki aksaklığın giderilmesi amacıyla öğrenci velileri de eğitim sistemini protesto yürüyüşü yaptı. Yürüyüşte «Eğitimde Eşitlik», «Teknik Okullara yaşama hakkı yok mu?» gibi pankartlar taşımışlardır.

AYDINLIKEVLER LİSESİNE FAŞİSTLER SALDIRDI

Faşist terör liselilere de uygulanmaya başlandı. Bunlardan biri de Ankara Aydınlıkevler Lisesinde oldu. Lisede devrimcilerin bildiri dağıtmalarını engellemek isteyen ülkü ocaklarına mensup okul dışı ve okuldaki faşistler öğrencilere saldırdılar. Kavga sırasında faşistler tabanca kullanmışlardır. İlkokul öğrencisi bir küçük saldırganlarca yaralanmıştır.

E. Ü. Ziraat Fakültesi'nde FORUM

19 Şubat 1975 Çarşamba günü E. Ü. Ziraat Fakültesi öğrencileri düzenledikleri forumda devrim şehitleri için saygı duruşunda bulunduktan sonra T.R.T. ye yönelen baskıları, T.Ö.B. - DER toplantı yürüyüşlerine yapılan faşist saldırıları protesto etmişlerdir. Ayrıca Mühendislik Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin 21 Kasım 1974'den beri süren haklı direnişlerini desteklediklerini belirtmişlerdir. Faşist saldırıları ve Mühendislik Bilimleri Fakültesi gerici yöneticilerini kınamak, Mühendislik Bilimleri Fakültesindeki arkadaşlarını desteklemek ve disiplin cezası alan 32 kişinin cezalarının düşmesi için üç günlük derslere girmeme kararı almışlardır.

Forumda konuşan öğrenciler üniversiteler içindeki olaylarla dışındaki olayların bağlantılarını vurgulamışlar, tüm olayların iktidar mücadelesi veren faşist kamp tarafından düzenlendiğini söylemişlerdir.

Türkiye'de faşist baskılar

(Baştarafı 5. Sayfada)

madı ve sonra da reddedildi. Bunun üzerine işçiler greve gittiler. Grev 20 gün sürdü ve greve 850 işçi katıldı. İki gün tren işlemedi.

Üçüncü gün kumpanya (Fransız şirketi) grev kırıcılara yardım için bir tren yolladı. Birkaç yüz işçi, bunun üzerine karıları ve çocukları ile birlikte, hat boyunca ray üzerine yatarak, yolu kapadılar.

Buna karşılık kemalist hükümet yetkilileri askeri birlik göndererek, aralarında çoluk çocuk ve kadın bulunan silahsız işçilere ateş açıldı. Raylar al kana bulandı. 22 işçi önderi, «elebaşı» diye tutuklandı. Grev, yabancı kapitalistler ve «demokratik» kemalist hükümet tarafından kanla bastırıldı. Böylece bir kere daha kapitalistlerin sınıf kardeşliği, milli düşmanlıktan ağır bastı.

Bu örnek tek değildir. 1926 yılında Seyrüsefayin şirketinde çalışan işçilerin grevi de aynı şekilde bastırıldı. Kemalist hükümet, grevi dağıtmak için deniz askerini grev kırıcı olarak kapitalistlerin yardımına gönderdi.

Tramvay işçilerinin grevi

İşçilerin kahramanca mücadeleleri için diğer bir örnekte 1928 yılında İstanbul tramvayı işçilerinin grevidir. Bu grev, burjuvazinin korkaklığını ve hiddetini gösterir. İşçiler bu direnişlerinde istediklerini elde edemediler. Çünkü hükümetin, polisin, kapitalistlerin gücü daha ağır bastı. Grev sonunda 60 önder işçi işten atıldı. İşçiler açlığa ve yoksulluğa terkedildi. Bu olaydan sonra, kapitalistler, hükümet ve borazanı gazetelerden halkı, grevcilere karşı kışkırtarak, grevcileri «eşkiya-haydut» gibi göstermeye çalıştılar. Grevci işçiler üzerinde polis baskısı hiç bir zaman eksik olmadı.

Zenaatçi ile Memurların Grevi: 1927 yılının Ocak ayında 3000 kayıkçı grev ilân etti Kayıkçılar, liman işletmesi tekel idaresinden, bu idarenin birkaç ay evvel kendilerine yaptırdığı işin bedeli olan 25.000 lirayı ödemesini istediler, yoksa çalışmıyacaklarını bildirdiler. 6 Ocak günü limana Lloyd Triestino adındaki gemi geldi. İşçiler yükü boşaltmayacaklarını bildirdiler. Bunun üzerine nakliyat şirketi polise başvurarak ya işçilerin zorla çalıştırılmasını, ya da yeni işçi gönderilmesini istedi. Polisle işçiler arasında çarpışma çıktı. Başlayan çarpışmaya, şehirdeki diğer işçiler de arkadaşlarını desteklemek için katıldılar. Bunun üzerine olay yerine asker gönderildi. Sonuçta direniş, kanlı bir şekilde bastırıldı. 10 işçi kurşunlanarak öldürüldü. Polis ve işçilerden 50 kişi ağır bir şekilde yaralandı. 370 kişi tutuklandı. Bunlardan 33 işçi ve kayıkçılar birliğinin başkanı tutuklanarak mahkemeye verildi.

1925 yılında bir başka direniş de bir kaç şehrin telgraf (telsiz) memurlarının grevidir. Üç şehirde memurlar greve başlayınca, hükümet bunu kendisine «ihanet» olarak nitelendirdi. Bir çok memur tutuklanarak Ankara'da «İstiklâl Mahkeme»sine verildi. Suçları hükümet aleyhine komplo idi.

Bütün bu olaylar bu dönemdeki baskıyı ve kemalist hükümetlerin gerçek yüzlerini açık bir şekilde göstermektedir.

Bu dönemde burjuva demokratlardan komünistlere kadar bütün ilerici-yurtsever kimseler üzerinde yoğun bir baskı sürdürülmüş, üst üste tevkifatlar yapılarak bir yıldırma politikası güdülmüştür. 1923'ten 1929'a kadar geçen 6 sene içerisinde 5 kez tevkifat yapılmıştır. Bu, estirilen terörün şiddetini en açık bir şekilde göstermektedir.

Genç Sosyalistler Birliği Ege Bölgesi Yürütme Kurulu atandı

BÖLGE YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ

1 — İbrahim Nizam (Başkan)
2 — Muhammed Aşık (Sekreter)
3 — Alpaslan Savaşır (Sayman)
4 — Mehmet Yalçın (Üye)
5 — Şükrü Hamarat (Üye)
6 — Önder Sönmez (Üye)
7 — Eşref Önder (Üye)

Adres: 3. Beyler Çıkmazı, No. 25/3
Kemeraltı / İZMİR

Mücadele edelim

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bütün bunların yanısıra eğitimde yöresel ve yabancı okullar arasındaki farklılıklarda oldukça önemlidir. Anadolunun herhangi bir Lisesi ile İstanbuldaki bir lise arasında büyük farklar vardır. Bu farklar sorumlular tarafından hiç bir zaman göz önüne alınmamakta, üniversite imtihanlarından her türlü alana kadar aynı düzeyde uygulamalar yapılmaktadır. Bu da emekçi halk çocuklarının bilinçli bir şekilde elenmesinden başka bir şey değildir. Ortaöğrenimde, orta çağ eğilimi ve uygulamalarından bahsettik, bunun en somut örneklerinden birisi de, okullarda dayak atma, disiplin cezaları verme, saç kesme, resmi kıyafet uygulamalarının hala devam etmesidir. Ama bu durum gene bölgelere ve okullara görede farklılık göstermektedir, emekçi çocuklarının okuduğu okullarda bu uygulamalar bütün şiddetiyle devam ederken, aynı yönetmeliğe ve aynı bakanlığa bağlı bir Galatasaray Lisesinde, bir Alman Lisesinde durum çok farklıdır. Bu başka sorun da, faşist idareci ve öğretmenlerin, ilerici-yurtsever öğrenciler üzerindeki baskısıdır. Bunun şimdiye kadar bir çok örnekleri olmuş, devrimci öğrenciler bunların hışmına uğramıştır, sınıfta bırakılmış, eksik not verilmiştir. Anti-demokratik uygulamalara karşı çıkan öğrenciler okuldan uzaklaştırılmış veya çeşitli disiplin cezalarına çarptırılmıştır.

Ortaöğrenim gençliğinin hemen hiç bir demokratik hakkı yoktur. En başta örgütlenme hakkı gasbedilmiş öğrencilere dernek kurma hakkı verilmemiştir. Hakim sınıfların bütün amacı gençliğin bu kesimini dağınıklığa mahkûm ederek, demokratik hakları için mücadeleyi engellemektedir.

Ortaöğrenim gençliğinin yukarda saydığımız sorunlarının yanısıra bir çok sorunları vardır. Ama şurası da bir gerçektir ki Eğitimin baştan sona düzenlenmesi daha doğrusu çogunluğun yani emekçi halkın yararına göre düzenlenmesi kapitalist düzende mümkün değildir, bu ancak sosyalist düzende gerçekleşir. Eğitim sorunu diğer sorunlardan bağımsız değildir, halkımızın bütün sorunları bütünlük arzeder. Birinin çözümü diğerinin çözümüne bağlıdır.

Eğitimin, emekçi sınıfların çıkarlarına uygun hale getirilmesi ancak ve ancak Sosyalizmle mümkün olur. Onun için tüm ortaöğrenim gençliği, işçi sınıfının verdiği kurtuluş mücadelesinin yanında yerini almalı ve onun verdiği mücadeleye omuz vermelidir. Çünkü tek kurtuluş yolu budur.

Somut çalışma önerileri

(Baştarafı 2. Sayfada)

tik.

Federasyonlaşma demokratik kitle örgütlerini genel nitelikleri ve mücadele sahalarının birliği ışığında gerçekleştirilebilir. Federasyonlaşmada temel belirleyici akademik-demokratik hakların alınması uğruna verilecek mücadelenin organizasyonudur. Bu federasyonlaşma aynı yönetim (rektörlüğe) bağlı fakülte derneklerinin birliğinden oluşur.

Bir derneğin tek başına yapabileceği çalışmaların dışında, öyle çalışmalar vardır ki, tek bir derneğin sınırını kendi gücünü aşabilir. Bu şartlar altında, ortak mesleki çalışmalar yapmak üzere yurt çapında işbirliği organizasyonlarına gidilebilir. Tüm teknik öğrenim kurumları, sağlık kurumları, eğitim öğrenimi yapan kurumlar, ayrı ayrı işbirliklerine girebilirler ve şimdiye kadar gerçekleştirilemeyen ortak çalışmaları yerine getirebilirler. Bu mesleki çalışmaların dayattığı ve yerine getirilmesi gereken organizasyondur. İşbirliğinde temel belirleyici nokta bu çalışma ilkeleridir.

Bütün öğrenci derneklerinin yurt çapında organizasyonuna gidilmelidir. Daha güçlü ve kalıcı ses çıkarabilmek istenilen hakları alabilmek uğruna, federasyonlar kendi aralarında organizasyona gidebilir. Bu konfederasyonlaşmadır. Ama halen daha bu konfederasyonun kalıcı olabilme şartları yoktur.

Fakültelerin geniş tabanlı öğrenci örgütlerinden kaynaklanmayan, genel lafların dışında somut kalıcı çalışmaların üzerine kurulamayan her federasyonlaşma ucubedir. Ve pratikte bize bu tip örgütlerin ucube olduklarını gösterdi. Kitle tabanından kopuk demokratik kitle örgütleri, nasıl çalışır, somut çalışma ilkelerinin ışığında değil, sosyalizmin stratejik ve taktik konularından birini bahane ederek ayrılmak için ayrılmak isteyen yönetici klikler, sosyalist örgütlerde olması gereken bu ayrılıkları kitle örgütlerine yansıtarak, bölünmemesi gereken demokratik kitle örgütlerini bölmekten başka, sosyalizme yaptıkları katkı yoktur.

Öğrenci gençliğin siyasi görüşlere göre bölünmesi iyi bir şeydir. Bu böyledir. Çünkü, ülke çeşitli sınıflara ve onların çıkarlarını savunan çeşitli siyasi gruplara bölünmüştür. Bu tarihin kaçınılmaz bir zorlamasıdır. Biz, siyasi bölünmeden sonuna kadar yanayız. Ama bu demek değildir ki, bölünmüşlüğün içinde ortak inanca dayanan, ortak çalışmalarımız ortak kitle örgütlerimiz olmayacak.

Bugünün şartları içinde yukarıda demokratik kitle örgütleri için önerdiklerimizin yerine getirilmesi pek mümkün görülmemektedir. Bu yolda var olan çeşitli engellerin yıkılması hayli zordur.

Türkiye'de genel olarak ilerici, özel olarak sosyalist hareketin bu kargaşa ortamında, somut çalışmalar için çıkış yolları aramaktayız. Bu da var olan örgütlerin niteliklerinin belirtilmesiyle sıkıca ilintilidir. Bu amaç için ilerideki sayılarda mahalli demokratik kitle örgütleri, sosyalist gençlik örgütleri üzerine yazılar yazılacak, çalışma ilkeleri geliştirilecektir. Çeşitli tipteki örgütler arasındaki diyalektik bağın nasıl olması gerektiği konularına açıklık getirilmeye çalışılacaktır.

Amacımız, örgütsel keşmekeşliği kaldırmaktır. Yazdığımız ve yazacağımız önerilerin hemen gerçekleşmesini umamayız, ama, önümüzde bu konuda varmak istediğimiz bir hedef olacak. Gözümüzü oraya dikip, varılacak hedefe gider yolda günlük pratiğimizi yapacağız.

sosyalist
GENÇLİK

Keban'da devrimci bir işçi vurularak öldürüldü

Keban'da son günlerde yoğunlaşan faşist baskıların bir sonucu olarak Yaşar Çolak isimli devrimci bir işçi vurularak öldürüldü.

15 Şubat'ta TÖB-DER'in düzenlediği «Pahalılığı ve Faşizan Baskıları Protesto» toplantılarıyla birlikte yurt çapında başlayan azgın faşist saldırılara bağlı olarak 15 Şubat akşamı saat 21.00 de Elektrik İşleri Etüd İdaresi Enjeksiyon Şantiye Müdürlüğünde puantör olarak çalışmakta olan 30-32 yaşlarındaki Yaşar Çolak karanlıkta faşistler tarafından üç kurşunla vurularak öldürülmüştür. Faşist saldırganlar devrimci işçinin ölmesini beklemişler ve bu arada sürekli olarak makinalı tabancayla civardaki barakaları tarayarak olaya diğer işçilerin müdahele etmelerini önlemişlerdir. TEK işyerlerinde sarı TES-İŞ'ten TEK-İŞ sendikasına geçme mücadelesi verilmekte idi. Cinayet «adi zabıta vakası» olarak gösterilmeğe çalışılmaktadır.

Bu son cinayetle faşizmin asıl hedefinin işçi sınıfı ve emekçi halkımız olduğu bir kere daha açıkça görülmektedir.

Hacettepe Üniversitesi'nde işçi öğrenci dayanışması

Hacettepe Üniversite'sinde okul idaresi tarafından öğrencilere 2,5 liradan verilen yemekler, işçilere 5 liradan verilmeye başlayınca öğrenciler işçileri kendi salonlarına davet etmişlerdir. Ancak okul idaresi tarafından işçilerin öğrenci salonuna girerek yemek yemesi yasaklanmıştır. Bunun üzerine öğrenciler, kendi bölümlerinden 2,5 liraya yemek alarak işçilerin bölümüne taşımaya başlamışlardır. Bu durumu jandarmaya intikal ettiren idarenin isteği üzerine yemek salonunda jandarmalar tarafından nöbet tutulmuştur.

Bu kurala uymayan bir arkadaşı jandarma komutanı tutuklamış, bunun üzerine öğrenciler dersleri boykot etmişlerdir.

KEÇİÖREN HALK ODASI BOMBALANDI

Keçiören Halk Odasının açılması, on gün gibi kısa bir zaman olmasına rağmen Keçiören'deki devrimci mücadeleyi üstlenmesi halkın demokratik devrimci isteklerine yönelik somut çalışmaları amaçlaması yüzünden gene Keçiören'de bulunan «Büyük Ülkü Derneği»nin yöneticilerini huzursuz etmiştir. Önce lise önünde devrimci bir arkadaşımızı dövmüşler, daha sonra çeşitli silahlı ve sözlü tehditlerde bulunarak halkın mücadelesine sekte vurmaya çalışmışlardır. Bunların en son saldırısı da Keçiören Halk Odası'nın bombalanması olmuştur.

Siirt'te faşizm protesto edildi

Siirt 16 Şubat Pazar günü, tarihi bir gün yaşadı. Beş bini aşkın dinleyicinin izlediği «Emperyalizmi, işsizliği pahalılığı ve faşist baskıları protesto mitingi»nde yöresel devrimci dayanışmanın, güçbirliğinin en güzel örneği verilmiştir. Diyarbakır'dan, Silvan'dan, Batman'dan, Kurtalan'dan, Bitlis'ten, Tatvan'dan, Baykan'dan Eruh'tan ve Siirt'in diğer ilçe ve köylerden gelen devrimci ve demokratik kuruluşların katılmasıyla Siirt tarihinde görülmemiş bir hareket olmuştur.

Mitingin duyurusu günlerce önce tüm güneydoğu yöresine dağıtılmıştır.

Bu metinde: Emperyalist sömürünün gerçek yüzünü açıklayan, işsizliğin pahalılığın da yanılmaz bir duruma geldiğini belirten paragraftan sonra duyuru şöyle devam ediyor:

«Sen işçi kardeşim, hergün artan hayat pahalılığı ve sarı sendika oyunlarıyla, senin bin bir mücadele ile kazandığın ücret zamlarının senden daha fazlasıyla nasıl ve kimler tarafından geri alındığını artık biliyorsun.»

«Sen köylü kardeşim, yıllardır seni kimler horladı, ezdi, sömürdü? Varsa bile hayvanın neden aç, tarlan tohumsuz ve kuru artık görüyorsun.»

«Sen işsiz arkadaş, kimler seni işsiz bırakıyor, bundan ne yararlar sağlıyor farkındasın.»

«Sen aydın arkadaşım, yiğit gencim, faşist baskıların sağ-sol çatışması olmadığını, bunların kimler tarafından tezgahlandığının ve neler umduğunun bilincindesin.»

«Öyleyse 16 Şubat Pazar günü saat 13:00 de Siirt Hürriyet Meydanında yapılacak olan» Emperyalizmi, işsizliği-pahalılığı, ve faşist baskıları protesto» mitingine sen de katıl, saflarımız daha da sıklaşsın, sesimiz daha da gür çıksın.»

Mitinge katılan binlerce kişi pankartlarda yazılı olan şu dövizleri okuyorlardı:

Yaşasın halkların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi.

İş, ekmek, hürriyet faşizme nihayet.

Yaşasın halkların kardeşliği.

Halkın gücü zulmün topunu tüfeğini yıkacaktır.

Batıya fabrika, yol, doğuya jandarma, karakol.

Yeni Kurulan Demokratik Dernekler

MEYÖD KURULDU

Mektupla Yüksek Öğrenim Derneği Kuruldu. Dernek, mektupla öğrenim gören 65 bin öğrencinin sorunlarına sahip çıkmak için kuruldu. Genel Merkezinin adresi: Ahmet Şuayip Sk. No: 33/1 Vezneciler/İst.

TRAKYA DEMOKRATİK KÜLTÜR DERNEĞİ KURULDU

23 Şubat Pazar günü yapılan açılış toplantısıyla Trakya Demokratik Kültür Derneği kuruldu. Kuruluş toplantısına çevre illerden diğer demokratik kuruluşlar katıldılar. Toplantıda aşağıda bazı bölümlerini verdiğimiz bildiri de dağıtıldı.

«Görevimiz, halkımıza yöneltilen her türlü ekonomik, anti-demokratik ve ideolojik baskıların gerçek yüzünü TEŞHİR etmek, her alanda ancak, örgütlü mücadele ile ileri adımlar atılabileceği evrensel gerçeğini halkımıza benimsetmektir...»

...«Trakya Demokratik Kültür Derneği olarak, işçi sınıfının öncülüğünde yürütülen kararlı mücadelenin her zaman ve her türlü şartlar altında yanında olacağız.»

Vıranşehır'dekı MİTİNG

Viranşehir'de 21 Şubat'ta, «Viranşehir Katliamı»nı protesto için bir miting yapıldı. Miting'den önce ilçeye gelen yollar tutularak aramalar yapıldı. TÖB-DER basıldı, bütün kahveler ve dükkânlarda aramalar yapıldı. 7 kişi gözaltına alındı. Bütün bu baskılara rağmen iki binden fazla işçi-köylü-öğrenci mitinge katıldı.

Hükümet, 500 resmi polis, 300 komando askeri, 30 tank, 1 helikopter ve 40 kadar askeri cemse ile mitingi korudu (!).

Devrimci Demokratik Kültür Derneğinin tertiplediği miting'de; «Bütün halklar kardeştir», «İş Ekmek-Hürriyet, Faşizme Nihayet» sloganlarıyla binler yürüdü.

SOSYALIST GENÇLİK okuyanlara yapılan baskılar

KARS'TA

«Sosyalist Gençlik» ve devrimci kitapları okuyan öğrenciler yakalanıp günlerce gözaltında tutuldular. Daha sonra serbest bırakılan arkadaşlara bu kez okulda ki faşistler saldırmışlar, ancak polis yine devrimci öğrencileri tutuklamıştır.

Karakolda arkadaşlarımız dövülmüş, bir arkadaşın burnu kırılmıştır.

Bu olay bütün yurtta sürdürülen faşist baskıların bir örneğidir. Ancak bütün bunlar, gençliğimizi halkımızın faşizme karşı verdiği mücadeleden koparamayacak, onları yıldıramayacaktır.

ANKARA'DA

ATA Sanayi'de Aydın kardeşler torna atelyesinde «Sosyalist Gençlik gazetesini okuyan üç işçi arkadaş patron tarafından işten atıldılar. Yaşları 17-18 olan bu genç arkadaşlar alabildiğine sömürüldüklerinin, bütün değerleri elleriyle yarattıkları halde, bunun çok küçük bir kısmını aldıklarının farkına varmışlardı. Onlar gece gündüz demeden günde 14-15 saat her türü insanlık dışı şartlarda, ama patronların cebini şişirmek için çalışıyordu. Ve onlar bu sömürüden, bu baskı ve zulümden örgütlenmek, işçi sınıfının örgütlü mücadelesiyle kurtulacaklarını da biliyorlardı.

15-2-1975 cumartesi günü işyerinde beraberce okudukları Sosyalist Gençlik gazetesi patronların eline geçti. Cin çarpmışa dönen patron, Mustafa Şengül, Günal İlaslan ve Arif arkadaşlara burada işlerinin kalmadığını kovulduklarını bildirdi. Patron diğer tüm işverenler gibi işçilerin bilinçlenmesinden ne kadar korktuğunu belirtmişti.

İşçi arkadaşlarımız şimdi daha kararlıdırlar. Örgütlenmenin, örgütlü mücadelenin zorunlu olduğunu daha iyi anlamışlardır.

SOSYALİST GENÇLİK TOPLATILDI

Adıyaman Sulh Ceza mahkemesinin 12-2-1975 gün ve 975/18 Müt. sayılı kararı üzerine, gazetemizin ikinci sayısı, «TCK'nun 142-312 ve basın kanununun 30. cu maddeleri ihlâl edildiğinden bahisle», İstanbul Cumhuriyet Savcılığı Basın Bürosunun «21-2-1975 tarihli ve 118 Hz. sayılı yazılarıyla» toplatılmıştır.

Tokat'ta faşist saldırılar

Yurdumuzun bir çok ilinde olduğu gibi Tokat'ta da faşistler halkın çıkarı için çalışan öğretmenine saldırdılar, öğrencilere saldırdılar ve yağmalar, soygunlar yaparak kanlı yüzlerini bir kere daha gösterdiler. Besleme birkaç faşist bin bir yalanla bir çok kişiyi peşlerine takmayı başardılar. Öğretmenlerin toplandığı yerde Yunanlıların toplanmış olduğunu, camilere saldırılacağını kışkırtıcılık görevlerini yerine getirdiler. Bu tip yalan ve dolanlarla aldatanlar, öğrenciler üzerine de baskılarını sürdürüyorlar. Tokat ilköğretmen okulunda diledikleri kitabı okuyup rahatça bildiri dağıtabiliyorlar. Bu konu da bazı idarecilerden de yardım görüyorlar. Buna karşılık devrimci öğrenciler günlük gazeteleri bile gizli okumaya çalışmakta, bulunduğunda ise ya ceza verilmekte ya da faşistler tarafından dövülmektedirler. Devrimci öğrencilerin diğer bir sorunu da derslerde ki başarılarının engellenmesi, devrimci olduklarından dolayı öğretmenlerden not alamadıklarıdır. Son Tokat olaylarında da devrimci öğrencilerin dolapları, aranmış, kitapları yırtılmış, yakılmıştır. Okuldan bir öğrenci, devrimci arkadaşları adına «can güvenliğimiz yok» demiştir. Tüm bu baskılara rağmen devrimci öğrenciler, devrimci basını takip edebilmektedirler.

İYÖKD ve İLERİ arandı

22 Şubat akşamı İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği'nin Aksaray'da bulunan Merkez Binası polisler tarafından aranmıştır. Polisler ayrıca «İleri» gazetesini de aramış, gazete de bulunan çeşitli evraklara, gazetenin eski ve yeni sayılarına el koymuştur.

İYÖKD II Başkanı İrfan Yavru, «İleri» gazetesinin sahibi ve Sorumlu Müdürü Mehmet Çakıcı ve İYÖKD Yönetim Kurulu Üyesi Kutsi Demircan gözaltına alındı.

Silahlı-sopalı faşist saldırılar yurdu sarmışken, sorumluların öküzün altında buzağı ararcasına yaptıkları baskıları protesto ediyoruz. Bir kere daha hatırlatalım: Hiç bir kuvvet sosyalist-ilerici-yurtsever gençliğin haklı mücadelesini durdurmaya yetmiyecektir.

SOSYALİST GENÇLİK

Sahibi : Baykal GÜRSOY
Sorumlu Müdür : Mehmet Ali KUTLU
Yönetim Yeri : Ahmet Şuayip Sok. No: 33/1 Vezneciler/İSTANBUL

6 Aylık abone : 15 T.L.
1 Yıllık abone : 25 T.L.
15 günde bir çıkar Son baskı tarihi : 1/3/1975
Dizgi, baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Cağaloğlu/İSTANBUL

İŞÇİ SINIFI SOSYALİSTLERİNE DÜŞEN EN ÖNEMLİ GÖREVLERDEN BİRİ DE, GEÇMİŞ PRATİKTEN DERS ALARAK, GENÇLİĞİN TOPLUMDAKİ VE MÜCADELEDEKİ YERİNİ DOĞRU ŞEKİLDE TESBİT EDİP, GENÇLİĞİ EN DOĞRU, İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİNDE EN ETKİLİ ŞEKİLDE YER ALACAK BİÇİMDE ÖRGÜTLEMEKTİR.